

Co-funded by
the European Union

Fashion & Food synergy for sustainability. New courses and innovative digital tools in higher education F&F4sustainability

KA220-HED - Cooperation partnerships in higher education
Project number KA220-HED-1A225A8C

Κατευθυντήριες Οδηγίες R2 για Εκπαιδευτικούς

Επισκόπηση

Το παρόν έγγραφο παρουσιάζει εκπαιδευτικό υλικό που αναπτύχθηκε μέσω του έργου *Fashion & Food Synergy for Sustainability*, μια πρωτοβουλία Erasmus+ που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 2021 και 2024.

Βασισμένο σε μελέτες βιωσιμότητας στους τομείς της μόδας και των τροφίμων, οι ψηφιακοί αυτοί πόροι στοχεύουν να εμβαθύνουν τις γνώσεις των εκπαιδευτικών και να βελτιώσουν τις διδακτικές πρακτικές. Οι ευέλικτες κατευθυντήριες οδηγίες βοηθούν τους εκπαιδευτικούς να χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά το υλικό, με μορφοποιήσεις εννοιών, διδακτικές δραστηριότητες και εργαλεία αξιολόγησης σχεδιασμένα για την απλοποίηση της βαθμολόγησης. Το έγγραφο παρέχει πρακτικές συμβουλές για την οργάνωση της τάξης, στρατηγικές για την ενίσχυση της συνεργατικής μάθησης, και καθοδήγηση για την πιστοποίηση, την παρακολούθηση και τη διαχείριση ομάδων, εξασφαλίζοντας την ομαλή προσαρμογή τόσο για δια ζώσης όσο και για διαδικτυακά περιβάλλοντα.

Το Έργο

Το έργο *Σύμπραξη Μόδας και Τροφίμων για τη Βιωσιμότητα*, χρηματοδοτούμενο από το Erasmus+, προσφέρει ένα σύνολο έξι ψηφιακών μαθημάτων που στοχεύουν να υποστηρίξουν τους εκπαιδευτικούς στη διδασκαλία της βιωσιμότητας στους τομείς της μόδας και των τροφίμων. Με ευέλικτες μορφές κατάλληλες για δια ζώσης και διαδικτυακή διδασκαλία, οι πόροι αυτοί εμπλουτίζουν το πρόγραμμα σπουδών και ενισχύουν την κατανόηση της βιωσιμότητας.

Οι Ψηφιακοί Πόροι

Το πρόγραμμα Erasmus+ *Fashion & Food Synergy for Sustainability* έχει αναπτύξει τις παρακάτω έξι Ψηφιακές Ενότητες Μαθημάτων ή «Μαθησιακές Ενότητες», διάρκειας 20 ωρών μελέτης η καθεμία:

UNIVERSITÀ
CATTOLICA
del Sacro Cuore

Universidad
de Navarra

Radboud University
Nijmegen, the Netherlands

JAGIELLONIAN UNIVERSITY
IN KRAKÓW

SFG
NEUES DENKEN. NEUES FÖRDERN.

ACCIÓN
LABORAL

altromerica

envolve
ENTREPRENEURSHIP

1. **Η Πρόκληση της Βιωσιμότητας:** Παρέχει βασικές γνώσεις για την κατανόηση της ιστορίας και της πολυπλοκότητας της βιωσιμότητας σήμερα.
2. **Κυκλικότητα. Εφαρμογή κυκλικής οικονομίας στους τομείς μόδας και τροφίμων:** Παρέχει τις έννοιες και τα εργαλεία για την κατανόηση της Κυκλικής Οικονομίας και της μετάβασης προς αυτή, εξερευνώντας την εφαρμογή στους δύο τομείς.
3. **Αποτύπωμα - Περιβαλλοντικό αποτύπωμα στην καθημερινή κατανάλωση. Κυρίαρχα και εναλλακτικά:** Παρέχει βασικές γνώσεις για το «αποτύπωμα» και απαραίτητες δεξιότητες για την ανάλυση της μόδας και των τροφίμων όσον αφορά τον περιβαλλοντικό τους αντίκτυπο. Επιπλέον, η ενότητα στοχεύει στην ανάπτυξη πειραματικής σκέψης για τρόπους μείωσης του αποτυπώματος.
4. **Οικοσύστημα Ευθύνης:** Παρέχει βασικές γνώσεις για τα οικοσυστήματα ευθύνης σε όλη την πολυπλοκότητά τους και κατά μήκος ολόκληρης της αλυσίδας αξίας, από την παραγωγή έως την κατανάλωση στους τομείς μόδας και τροφίμων. Εξετάζεται η διαφορά και η επικάλυψη μεταξύ της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και της οδηγίας δέουσας επιμέλειας, ενώ θα αναλυθούν και εναλλακτικά συστήματα βιωσιμότητας, όπως οι πρωτοβουλίες μετά την ανάπτυξη (post-growth) ή μείωση ανάπτυξης (degrowth).
5. **Επικοινωνία για τη Βιωσιμότητα:** Παρέχει βασικές δεξιότητες για τη διαχείριση εργαλείων που σχετίζονται με τη δημιουργία στρατηγικών επικοινωνίας για τη βιωσιμότητα μέσω της παρακολούθησης, της ακρόασης και της ανάλυσης των διαδικτυακών και μη διαδικτυακών ροών επικοινωνίας βιώσιμων εμπορικών σημάτων και εταιρειών στους τομείς μόδας και τροφίμων.
6. **Οι Προκλήσεις του Greenwashing και η Προστασία Καταναλωτών:** Παρέχει βασικές γνώσεις για την κατανόηση της πολυπλοκότητας της επικοινωνίας για τη βιωσιμότητα από εταιρείες και της σημασίας προστασίας των καταναλωτών από ψευδή και παραπλανητικά μηνύματα στον εμπορικό τομέα μόδας και τροφίμων.

1

Οι μαθησιακές ενότητες είναι διαθέσιμες σε δύο μορφές:

- **Αποθετήριο αρχείων:** Περιλαμβάνει περιγραφή της δομής των ενοτήτων και συνημμένο υλικό (διαθέσιμο για λήψη από το www.unicatt.it/modacult).
- **Ανοιχτά μαθήματα στην πλατφόρμα OpenEdu.**

Πρόσθετοι Πόροι για Ενισχυμένη Μάθηση

Κάθε Μαθησιακή Ενότητα μπορεί να διδαχθεί ως ξεχωριστή μονάδα, αλλά η παρακολούθηση περισσότερων ενοτήτων ενισχύει τη μαθησιακή διαδικασία. Συνιστάται να ξεκινήσετε με την ενότητα «Η Πρόκληση της Βιωσιμότητας» πριν ασχοληθείτε με πιο εξειδικευμένα θέματα.

Οι ενότητες περιλαμβάνουν ποικιλία συμπληρωματικών εργαλείων που αναπτύχθηκαν από την ομάδα Erasmus+ για την εμπάθунση και την εμπλοκή:

- **Γλωσσάριο Βιωσιμότητας:** Ένα ολοκληρωμένο, ανοιχτής πρόσβασης γλωσσάριο που ορίζει βασικούς όρους βιωσιμότητας, βοηθώντας τους μαθητές να δημιουργήσουν βασικές γνώσεις.

- **Μελέτες Περίπτωσης:** Πραγματικά παραδείγματα που αναδεικνύουν πρωτοβουλίες βιωσιμότητας στη μόδα και στα τρόφιμα, εικονογραφώντας τις έννοιες στην πράξη.
- **Διαδικτυακά Σεμινάρια και Πρόσθετοι Πόροι:** Πρόσβαση σε μαγνητοσκοπημένα σεμινάρια και άλλο υλικό που αναπτύχθηκε από το έργο, παρέχοντας περαιτέρω πληροφορίες και πρακτικές εφαρμογές στη διδασκαλία βιωσιμότητας.

Αυτοί οι πόροι είναι σχεδιασμένοι να είναι προσαρμόσιμοι τόσο για δια ζώσης όσο και για διαδικτυακή διδασκαλία, καθιστώντας εύκολο τον σχεδιασμό δυναμικών, συνεργατικών μαθησιακών εμπειριών. Είτε διδάσκετε ένα πλήρες μάθημα είτε ενισχύετε το υπάρχον υλικό, το έργο μας προσφέρει ευέλικτα εργαλεία για να εμπλουτίσετε το μαθησιακό ταξίδι των συμμετεχόντων σας.

Μορφή και Δομή των Ψηφιακών Μαθημάτων/Μαθησιακών Ενοτήτων

Κάθε Μαθησιακή Ενότητα έχει σχεδιαστεί για διαδικτυακή εκπαίδευση και 20 ώρες (αυτο-)μελέτης.

Τυπικό περιεχόμενο μιας Μαθησιακής Ενότητας περιλαμβάνει:

- Σύντομη περιγραφή των περιεχομένων του μαθήματος.
- Στόχοι μαθήματος.
- Αναλυτική περιγραφή των περιεχομένων 4-6 υποενοτήτων.
- Αξιολόγηση.
- Ανατροφοδότηση και αξιολόγηση.

Μια υποενότητα μπορεί να περιλαμβάνει το εξής περιεχόμενο:

- Περιγραφή της μεθόδου διδασκαλίας (ζωντανά, διαδικτυακά ή συνδυαστικά).
- Γραπτή εισαγωγή στην υποενότητα.
- Προτάσεις για διδακτικές δραστηριότητες και εργασίες, τόσο ατομικές όσο και ομαδικές. Αυτές οι προτάσεις περιλαμβάνουν και τον αριθμό ωρών μελέτης.
- Παρουσίαση διαφανειών, ή σύντομο κλιπ γνώσης, ή βιντεοδιάλεξη.
- Αναγνώσματα από το γλωσσάριο.
- Μελέτες περίπτωσης (συμπεριλαμβανομένων αναγνώσεων και σχετικών μαθησιακών δραστηριοτήτων).
- Βιβλιογραφία: ακαδημαϊκή και/ή πληροφοριακή βιβλιογραφία, θεσμικές εκθέσεις και έγκυροι ιστότοποι.
- Οπτικό υλικό: ομιλίες TED και/ή διαδικτυακά ντοκιμαντέρ.
- Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση.
- Αυτοαξιολόγηση: τεστ πολλαπλών επιλογών.
- Κριτήρια για την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων και των εργασιών.

Πώς να Χρησιμοποιήσετε αυτούς τους Πόρους

Είστε εκπαιδευτικός που ενδιαφέρεται να ενσωματώσει έννοιες βιωσιμότητας στη διδασκαλία σας; Ακολουθούν τρόποι που το έργο μας μπορεί να σας υποστηρίξει. Οι ψηφιακές ενότητες και τα μαθήματα που παρέχονται μέσω του *Fashion & Food Synergy for Sustainability* αποτελούν εργαλεία ανοιχτής πρόσβασης σχεδιασμένα για ευέλικτη χρήση σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

Μπορείτε να:

- **Ενθαρρύνετε την ανεξάρτητη μάθηση:** Προτρέψτε τους συμμετέχοντες να εγγραφούν στις έξι ψηφιακές ενότητες απευθείας στην πλατφόρμα EduOpen, ώστε να εξερευνήσουν το υλικό με τον δικό τους ρυθμό.
- **Ενσωματώστε τις Ενότητες στο Πρόγραμμά σας:** Χρησιμοποιήστε τις πλήρεις ενότητες ως δομημένα μαθήματα στις τάξεις σας, προσφέροντας μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στη βιωσιμότητα στους τομείς της μόδας και των τροφίμων.
- **Επιλεκτικά ενσωματώστε πόρους:** Εμπλουτίστε το υπάρχον πρόγραμμα σπουδών σας με επιλεγμένους πόρους από τις ενότητες, όπως αναγνώσματα, μελέτες περίπτωσης και βίντεο, για να ενισχύσετε συγκεκριμένα μαθήματα ή δραστηριότητες.

3

Συμβουλές για Διδασκαλία

Οι μαθησιακές ενότητες έχουν διδαχθεί και δοκιμαστεί από μικτή ομάδα πανεπιστημιακών διδασκόντων και βοηθών. Έχουν προσαρμοστεί με βάση την ανατροφοδότηση από (πανεπιστημιακούς) φοιτητές. Οι καθηγητές και οι βοηθοί ήταν διαθέσιμοι κατά τις ώρες γραφείου για να απαντήσουν σε ερωτήσεις ή αιτήματα των συμμετεχόντων.

Βήματα που μπορείτε να ακολουθήσετε:

1. Επισκεφθείτε την πλατφόρμα EduOpen ή την ιστοσελίδα του έργου και εξοικειωθείτε με το υλικό μιας Μαθησιακής Ενότητας. (<https://learn.eduopen.org/>)
2. Στη συνέχεια, επιλέξτε πώς θα διδάξετε τις Ενότητες:
  - Αυτόνομα.
  - Διαδικτυακά, με ζωντανές διαλέξεις ή συζητήσεις.
  - Δια ζώσης.
  - Ή έναν συνδυασμό αυτών.

Συμβουλή: Από την εμπειρία μας, λειτουργεί καλύτερα όταν περιλαμβάνονται κάποιες ζωντανές συνεδρίες.

Αναπτύξαμε τεστ αυτοαξιολόγησης για να μειώσουμε τον φόρτο εργασίας των διδασκόντων και των βοηθών, επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να ελέγχουν την πρόοδό τους καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος. Επιπλέον, ενσωματώσαμε μια ποικιλία ατομικών και ομαδικών δραστηριοτήτων, όπως η συγγραφή πολιτικής ανάλυσης, η δημιουργία βίντεο ή ο σχεδιασμός λύσης. Αυτές οι δραστηριότητες λειτουργούν ως ολοκληρωμένη αξιολόγηση της μάθησης και των δεξιοτήτων των συμμετεχόντων έως το τέλος του μαθήματος. Είναι επίσης σχεδιασμένες για να παρέχουν ευέλικτες επιλογές στους διδάσκοντες που ίσως θελήσουν να τις προσαρμόσουν στις τάξεις τους.

Πρακτική Οργάνωση

4

Λάβετε υπόψη σας: Κάποιες υποενότητες στις Μαθησιακές Ενότητες στοχεύουν στη δημιουργία ενός συνεργατικού μαθησιακού περιβάλλοντος, όπου οι συμμετέχοντες μπορούν να ανταλλάξουν διαφορετικές δεξιότητες και να μάθουν από τον εκπαιδευτικό και από τους συμμαθητές τους.

Για αυτόν τον σκοπό, προτείνουμε:

- Διατήρηση μικρών ομάδων (όχι περισσότερα από 4-5 άτομα ανά ομάδα).
- Διατήρηση του συνολικού αριθμού συμμετεχόντων γύρω στους 25, ώστε να διευκολύνεται η παρέμβαση και η συζήτηση κατά τη διάρκεια των ολοκληρωμένων συνεδριών.

Περισσότερες συμβουλές:

- Η επιλογή συμμετεχόντων πρέπει να γίνεται βάσει σαφών ημερομηνιών, όπως ημερομηνία εγγραφής και ημερομηνία απόσυρσης.
- Ενθαρρύνετε και υποστηρίξτε τη συμμετοχή καθ' όλη τη διάρκεια της ενότητας.
- Κατά την επιλογή συμμετεχόντων, να διευκρινίζεται η πολιτική παρουσίας σε περίπτωση ζωντανών διαδικτυακών συναντήσεων.
- Εάν στοχεύετε στη δημιουργία και προώθηση συνεργασίας μεταξύ συμμετεχόντων από διαφορετικές χώρες, πανεπιστήμια ή/και μαθήματα, ρυθμίστε την οργάνωση των ομάδων λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορετικότητα των μελών.

Πιστοποίηση

Για Πανεπιστήμια: Λάβετε υπόψη ότι οι Μαθησιακές Ενότητες δεν απονέμουν πιστωτικές μονάδες ECTS. Ωστόσο, μια ενότητα μπορεί να ενσωματωθεί στο πρόγραμμα σπουδών ενός υπάρχοντος μαθήματος σε σχολείο ή πανεπιστήμιο που απονέμει πιστωτικές μονάδες ECTS. Ο φοιτητής μπορεί να κερδίσει τις μονάδες που έχουν οριστεί από τον διδάσκοντα για την αντίστοιχη δραστηριότητα, ολοκληρώνοντας τη Μαθησιακή Ενότητα.

Προτείνουμε να οργανώσετε Πιστοποιητικό Παρακολούθησης ή Ψηφιακό Σήμα για να επιβραβεύσετε την επιτυχή ολοκλήρωση της μαθησιακής ενότητας, π.χ., με την παρακολούθηση τουλάχιστον του 80% των προγραμματισμένων μαθημάτων και την υποβολή όλων των εργασιών.

